

Til Teknik- og Miljøudvalget

Orientering fra Teknik- og Miljøforvaltningen og Økonomiforvaltningen til Teknik- og Miljøudvalget om mulighederne for at stille generelt krav til, at udbud af egne og støttede bygge- og anlægsprojekter foregår med fossil- og/eller emissionsfri arbejdsmaskiner

Denne orientering giver en status på pilotprojekterne vedrørende udbud af bygge- og anlægsprojekter med enten fossil- og/eller emissionsfri arbejdsmaskiner. Pilotprojekterne vil udgøre grundlaget for en vurdering af den generelle mulighed for at stille krav til arbejdsmaskinerne i Københavns Kommunes egne og støttede projekter.

Baggrund

Der blev i Budget 2020, TM2a og TM134, givet midler til arbejdsmaskiner og køretøjer på grønne drivmidler. Parterne var enige om at afsætte midler til omstilling af kommunens egne køretøjer og arbejdsmaskiner til fossil- og emissionsfri alternativer. Herudover blev der afsat midler til pilotprojekter med skærpede udbudskrav til bygge- og anlægsprojekter om brug af fossil- eller emissionsfri arbejdsmaskiner. Der blev afsat 1,0 mio. kr. årligt i perioden fra 2020-2023 til at indkøbe grønne biobrændstoffer, TM2a. Derudover blev der afsat 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2021 til at udbyde op til fem anlægsprojekter i Teknik- og Miljøforvaltningen og 0,5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2021 til at udbyde op til fem byggeprojekter i Byggeri København, TM134. Parterne blev enige om, at Økonomiforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen skulle udarbejde en indstilling til politisk behandling i 1. halvår af 2020, som belyste mulighederne for at stille krav om ikke-fossile drivmidler i kommunens udbud af bygge- og anlægsopgaver.

Parterne blev enige om at understøtte en generel udvikling i markedet hen mod brug af ikke-fossile drivmidler i bygge- og anlægsprojekter i København. Det skal ske gennem samarbejder og partnerskaber med markedsaktører og organisationer, hvor kommunen vil facilitere et samarbejdsforum. Det skal ligeledes ske gennem bysamarbejder både i Danmark, de nordiske lande, Europa og i det verdensomspændende bysamarbejde C40, hvor Teknik- og Miljøforvaltningen deltager. Denne orientering erstatter den nævnte indstilling i første halvår af 2020, da der endnu ikke er opnået et vidensgrundlag for en indstilling

30. april 2020

Sagsnummer
2020-0088813

Dokumentnummer
2020-0088813-1

Plan, Analyse, Ressourcer og
CO₂-reduktion
Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

www.miljoe.kk.dk

til beslutning om et generelt krav. Det udspringer af, at der først medio og ultimo 2020 og frem vil komme reelle erfaringer med at stille udbudskrav om fossil- og/eller emissionsfri arbejdsmaskiner, hvilket uddybes nedenfor.

Løsning

Pilotprojekter i bygge- og anlægsprojekter

Herunder gives en kort status på arbejdet med at udbyde pilotprojekter i både anlæg og byggeri for at samle erfaringer med at stille krav om fossil- og/eller emissionsfrihed og for at kunne vurdere, hvornår et generelt krav til alle udbudte projekter kan stilles.

Status anlægsprojekter

Der er udvalgt fem projekter i 2020. Teknik- og Miljøforvaltningen er i gang med at udarbejde betingelser for udbud og tilbudsgivning, herunder en markedsinddragelse for at sikre, at der kommer brugbare tilbud ind som kan løse projekterne.

Nogle af projekterne kommer i udbud som en licitation, hvor tilbudsgiverne skal afgive to sideordnede tilbud, et på en konventionel løsning og et på en fossil-/emissionsfri løsning. I den fossil-/emissionsfrie løsning stilles et mindstekrav på, at maskiner under 2,5 tons skal være eldrevne. Maskiner over 2,5 tons kan være enten eldrevne eller køre på fossilfri brændstof. Der laves en vægtning, hvor fossil-/emissionsfri maskiner vægter højere i evalueringen af tilbuddene end konventionelle maskiner. Herved forsøges det at skabe et incitament for, at tilbudsgiverne prioriterer den fossilfri løsning.

Tilbudsgiverne skal også levere en kort prosatekst, hvor de redegør for, hvordan de ser, at projektet bedst kan realiseres med den fossil-/emissionsfri løsning.

Status byggeri

På nuværende tidspunkt er Byggeri København, Økonomiforvaltningen, i gang med at afklare muligheden for at opbygge viden og erfaring om fossil- eller emissionsfri arbejdsmaskiner i tre byggeprojekter.

Samlet vurdering af pilotprojekterne

Forvaltningerne samarbejder om pilotprojekterne, herunder i forhold til:

- Jura og udbudsjura, hvor konklusionen er, at udbud er muligt med et funktionskrav om fossil- og/eller emissionsfrihed.
- Forskellige udbudsmodeller afprøves for at nå frem til, hvordan de bedste tilbud kan indhentes og hvordan vi kan blive mere ambitiøse, når teknologi, driftssikkerhed og økonomi tillader dette. Den nuværende markedsvurdering tyder på, at et

generelt krav først kan stilles omkring 2024, hvis dette skal ske uden væsentligt øgede omkostninger og uden ændringer i de statslige rammebetingelser og teknologiske nybrud, som uddybes senere i notatet. Vurderingen beror primært på, at maskinteknologien, især for maskiner over 4 ton, fortsat er væsentligt dyrere end konventionelle med en faktor over to.

- Det afdækkes om de udvalgte pilotprojekter kan udføres for de afsatte midler eller om der kan blive behov for en tilpasning af pilotfasens antal af projekter eller en tilpasning af økonomien i projekterne.

Markedsudvikling og læring fra det nedsatte samarbejdsforum

Det nedsatte samarbejdsforum forventer, at det er nødvendigt med et længere partnerskab imellem bygherre, herunder kommunen, entreprenørerne, maskinudlejerne og -producenterne – for at udvikle det nye marked for fossilfri arbejdsmaskiner sammen.

Samarbejdsforummet vurderer, at man skal udbyde mindre projekter, som kan give læring omkring benyttelse af fossilfrie – eller helt emissionsfrie – maskiner. Herved kan der opnås erfaringer og producenterne af de mere klimavenlige maskiner kan se en efterspørgsel efter disse maskiner.

Forvaltningernes samlede vurdering medio 2020

På baggrund af den nuværende viden vurderer forvaltningerne, at et generelt krav om fossil- og/eller emissionsfri arbejdsmaskiner forventeligt først kan stilles fra 2024 eller 2025. Dette tidspunkt kan rykkes nærmere af forskellige årsager, fx hvis der:

- Er villighed i kommunen til at betale en højere pris for fx biobrændstoffer i en overgangsperiode.
- I arbejdet med at konkretisere den kommende nationale klimaplan sker afgiftsændringer. Partnerskabet for byggeri og anlæg har blandt andet foreslået ændringer i afgiftsstrukturen for, at biobrændstoffer kan blive konkurrencedygtige med fossile brændsler.
- Teknologisk udvikling som kan fremskynde innovationer fx indenfor batteriteknologi, som er en begrænsning lige nu for at få større maskiner over på el og brinthybridløsninger.

Videre proces

Forvaltningerne vil vende tilbage med en ny vurdering omkring, hvornår et generelt krav kan stilles igen i 2021, når der fra forvaltningerne er flere input fra både pilotprojekter, markedsdialog i det etablerede samarbejdsforum og fra deltagelse i de internationale projekter.